

Vabaühenduste tegevuse eetilised põhimõtted

Demokraatlik juhtimine ja toimimine

1. Vabaühendusel on selge ja arusaadav missioon. Vabaühendus järgib oma missiooni täitmisel põhikirja, sisemisi dokumente ja organisatsiooni toimimisstandardeid.
2. Vabaühendus väljendab ja esindab inimeste erinevaid huvisid ja vajadusi. Vabaühendus kaasab inimesi rahvahariduse, osalusdemokraatia, eestkoste ja muude vormide kaudu kodanikuühiskonna edendamisse.
3. Vabaühendus kui ühiskonnaliikmete vabatahtlik ühendus väärtustab oma liikmeid, kindlustab ühenduse demokraatliku juhtimise, hoiab ühenduse juhtivkogud ja töötajad vastutavana, reageerib nende väärtegadele.
4. Vabaühendus peab inimeste kaasamist ja vabatahtlikku tööd kodanikuühiskonna alustalaks, väärtustab kodanikke ja nende vabatahtlikku tööd.
5. Vabaühendus püüdleb järjekindlalt oskusliku tegutsemise, professionaalsuse ja täiuslikkuse poole, et saavutada parimaid töötulemusi.
6. Vabaühendus, saades vahendid oma tegevuseks peamiselt toetajatelt ja annetajatelt, kasutab saadud vahendeid otstarbekalt ja sihipäraselt.

Kodanikujulgus ja hoolivus

7. Vabaühendus ilmutab kodanikujulgust võitluses ühiskonnas esineva ebaõigluse vastu.
8. Vabaühendus, nähes seadustes ja teistes õigusaktides ning nende rakendamises ebapädevust ja ebaõiglust, teeb tööd nende muutmiseks.

9. Vabäühendus ei kasuta ega propageeri vägivalda oma seisukohtade väljendamiseks, eesmärkide ja avalikkuse tähelepanu saavutamiseks.

Vahendite ja vara heaperemehelik ning säästlik kasutamine

10. Vabäühendus kasutab loodus-, inim- ja vaimuvara ning ainelisi ja varalisi vahendeid heaperemehelikult ning säästlikult, arvestades tänaste ja tulevaste põlvete vajadustega.
11. Vabäühendus lähtub nii taotleja kui toetajana headest rahastamistavadest, eelarvete põhjendatusest ja läbipaistvusest ning hoidub topeltrahastamisest.

Vastutus ja aruandmiskohustus

12. Vabäühendus annab oma tegevusest aru ning vastutab asutajate, liikmete, toetajate, annetajate ja avalikkuse ees.
13. Vabäühendus peab oluliseks aruandevalmidust, mille tagab oskusjuhtimine, sisemine aruandlus ja juhendumine heast raamatupidamistavast.
14. Vabäühendus avalikustab oma tegevuse sisulise ja rahalise aruande vähemalt kord aastas.

Avatus ja läbipaistvus

15. Informatsioon vabäühenduse missiooni, liikmeskonna, tegevuse ja rahastamise kohta peab olema avalik ja arusaadav.
16. Vabäühendus suhtleb avatult ja otsekoheselt oma nime all ega tegutse anonüümselt.
17. Vabäühendus on avatud uutele ideedele ja erinevatele seisukohtadele ning koostööle ühiste eesmärkide saavutamiseks.

Sõltumatus ja huvide konflikti vältimine

18. Vabäühendus on oma eesmärgiseadmistes, otsustes ja tegevuses sõltumatu ning hoidub sattumast erakonna, avaliku institutsiooni või äriühingu kontrolli alla, millega ta kaotab oma sõltumatuse ja avalikes huvides tegutsemise võime.
19. Vabäühendus ja seal tegutsevad isikud hoiduvad sattumast huvide konflikti. Huvide konflikti ilmnemisel võtab ühendus tarvitusele vajalikud abinõud selle lõpetamiseks.

Sõnapidamine ja ideede autorluse tunnustamine

20. Vabäühendus peab kinni nii kirjalikest lepingutest kui suulistest kokkulepetest.
21. Vabäühendus austab teiste ühenduste ideede ja projektide autorlust.

Sallivus

22. Vabäühendus tunnustab mõtteviiside erinevust, ühenduste ja nende eesmärkide mitmekesisust.
23. Vabäühendus ei halvusta ega laima teisi ühendusi, nende seisukohti ja neis tegutsevaid isikuid.

*Vastu võetud Eesti Mittetulundusühenduste Ümarlaua Suurkogul 7. aprillil 2002.
aastal Tartus*